

Motion till riksdagen 2020/21:3122

av Tobias Andersson (SD)

Folkhögskola som utbildningsform

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att begränsa CSN-lån för studier vid folkhögskola och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda konsekvenserna av en nedläggning av utbildningsformen folkhögskola och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Utbildningsformen folkhögskola har varit en alternativ utbildningsform i Sverige sedan mitten av 1800-talet. Svunnen från en tid när gymnasial och eftergymnasial utbildning enbart genomfördes av ett fåtal. Folkhögskolan som ursprungligen var ett livskraftigt alternativt system till dyra och krävande utbildningar efter grundskolan har under slutet av 1900-talet förlorat sin livskraft.

Dagens modell grundar sig i tanken om elevinflytande och merparten av folkhögskolans kurser syftar till att låta individen engagera sig i ett intresse – dans, teater, matlagning med mera. Kurser där individen varken får en legitimation eller diplomering, utan endast ett omdöme.

I kontrast till folkhögskolans icke-legitimerade utbildningar ges ofta motsvarande utbildningar för praktiska yrken vid etablerade former som yrkeshögskolor (YH) utbildningar (forts), alternativt för litteratur- och musikstudier på universitet som ger erkända diplom och kurser som kan tillgodoräknas. Givet de övriga, nästintill obegränsade, möjligheterna att kostnadsfritt utforma sin utbildning – så bör vi ifrågasätta vad formen folkhögskola gör som är värt fyra miljarder årligen?

Folkhögskolorna är i stort ett forntida arv från en tid när socialdemokratin genom sin täckmantel under benämningen folkrörelsen etablerade strukturer i samhället som kvarstår än idag. Folkhögskolorna framför själva att flertalet av dessa grundades ur arbetarrörelsen. Hade skolorna uppfyllt och kompletterat kommun och stat med en

värdefull utbildningsform hade en existens varit berättigad, men dagens modell är problematisk.

Möjligheten till CSN leder till att unga vuxna som står utanför arbetsmarknaden väljer att belåna sig och spendera månader och i flera fall år på folkhögskoleutbildningar som varken efterfrågas av arbetsmarknaden eller kan ackrediteras. De väljer bort komvux, YH-utbildningar och ibland universitetskurser i tron om att de ska få arbeta med sin valda folkhögskoleutbildning efter studierna – samtidigt som staten godtroget finansierar deras utbildning genom skattestöd till folkhögskolorna och CSN-bidrag. Detta är en ohållbar ordning som bör ses över i grunden. Möjligheten till CSN för studier på folkhögskolor bör utgå, samtidigt som utbildningsformen i sin helhet bör vara ändamål för en utredning som ser över konsekvenserna av en eventuell nedläggning.

Tobias Andersson (SD)